

Додаток
до наказу Комунальної установи
Сумської загальноосвітньої школи
I-III ступенів №27, м. Суми
Сумської області
29.12.2025 №

ДОВІДКА

про результати моніторингу стану забезпечення в закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування) у I семестрі 2025/2026 навчального року

Робота з профілактики та запобігання булінгу (цькуванню) у I семестрі 2025/2026 навчального року була спрямована на створення та підтримання в закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства, дискримінації та будь-яких проявів жорстокого поводження з дітьми.

У процесі організації та проведення профілактичної роботи педагогічні працівники керувалися Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Законом України від 18.12.2018 № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», наказом Міністерства освіти і науки України від 26.02.2020 № 293 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти» (зі змінами), листом Міністерства освіти і науки України від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидію булінгу (цькуванню)», а також локальними нормативними актами закладу освіти.

З урахуванням безпекової ситуації в регіоні та рішень уповноважених органів освітній процес у Комунальній установі Сумська загальноосвітня школа I–III ступенів № 27 м. Суми Сумської області у звітному періоді організовувався з використанням дистанційних освітніх технологій.

З метою інформування учасників освітнього процесу та забезпечення відкритості й доступності інформації на офіційному вебсайті закладу освіти розміщено відомості про уповноважену особу з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню), правила поведінки здобувачів освіти, план заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню), порядок подання та розгляду звернень (із дотриманням принципів конфіденційності), алгоритм реагування на доведені випадки булінгу та інформацію про відповідальність осіб, причетних до його вчинення, а також контакти національних «гарячих ліній» для дітей і батьків.

Питання недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми, дотримання прав здобувачів освіти й відповідальності педагогічних працівників за створення безпечного освітнього середовища розглядались на засіданнях педагогічної ради та нарадах при директорові упродовж звітнього періоду. Зокрема, проведено інформаційно-роз'яснювальну роботу з педагогічними працівниками щодо реалізації норм Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06.10.2024 № 3792-IX та постанови Кабінету Міністрів України від 04.06.2025 № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми», затверджено і введено в дію шкільне Положення про

запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Комунальній установі Сумській загальноосвітній школі I-III ступенів №27, м. Суми, Сумської області (протокол №1 засідання педагогічної ради від 29.08.2025).

На початку навчального року заступник директора з виховної роботи Воліна О.І. оновила інформаційний розділ на сайті школи, присвячений профілактиці булінгу (цькування). Класні керівники 1–11 класів нагадали учням та їхнім батькам (опікунам) правила поведінки, права та обов'язки здобувачів освіти, ознайомили з порядком реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальністю осіб, причетних до таких випадків. Також було доведено до відома порядок подання та розгляду заяв щодо булінгу (цькування) у закладі освіти (питання батьківських зборів).

Упродовж I семестру 2025/2026 навчального року проведені заходи в рамках Всеукраїнського тижня протидії булінгу (цькуванню) (15.09 – 19.09.2025), Декади толерантності, Тижня академічної доброчесності, Декади морально-правового виховання, Міжнародної акції «16 днів проти насильства».

Упродовж Всеукраїнського тижня протидії булінгу (цькуванню) класні керівники організували для своїх учнів змістовні заходи. Учні початкової школи стали активними учасниками ранкового кола «Дружба здолає непорозуміння» (1-2 кл.), долучилися до класних годин «що таке булінг і чому це важливо?» (3-4 кл.). Учні 5-х класів спробували свої сили в інтерактивній вікторині «Світ без булінгу». Класні керівники 6-х класів залучили учнів до інтерактивної гри «Школа – територія безпеки», під час якої діти створювали плакати, малюнки на тему протидії булінгу. Учні 7-11 класів обговорювали поняття булінгу, дискутували щодо визначення його видів та проявів, розвинули навички конструктивного вирішення конфліктних ситуацій, толерантного спілкування проблему цькування під час онлайн-квесту «Зупини булінг» (7-мі кл.), заняттях з елементами тренінгу «Навички ненасильницької комунікації» (8-мі кл.), правового лікбезу «Види булінгу. Відповідальність за вчинення булінгу» (9-ті кл.), переглянули та обговорили презентації «Протидія кібербулінгу і кібергрумінгу» (10-ті кл.) і навчальні матеріали «Кібербулінг: безпечне віртуальне спілкування» (11-ті кл.) під час відео-кампанії «Жорстокість, що зашкалює...».

Учителі інформатики обговорювали питання захисту дітей в Інтернеті на уроках інформатики «Про загрози інтернет-спілкування»; «Соціальні мережі: за і проти».

У рамках Всеукраїнського тижня протидії булінгу 18.09.2025 року учні 8-х класів стали активними учасниками просвітницько-профілактичного заходу на тему «Булінг і Конфлікт» від фахівчині «Клініки, дружньої до молоді» соціального педагога Анни Крамар. Під час онлайн зустрічі учасники дізналися пізнавальну інформацію про види булінгу, різницю між булінгом і конфліктом, найпоширеніші види злочинів в мережі, прояви кібербулінгу серед користувачів Інтернетом, а також як діяти, якщо стали свідком або жертвою насильства чи булінгу.

У рамках інформаційної кампанії щодо безпечної поведінки дітей в Інтернеті представники батьківської спільноти взяли участь в онлайн-вебінарі «Тренди світу онлайн-ризиків для дітей» (18.09.2025).

06.10.2025 року, в рамках роботи шкільного кіноклубу Docudays і з нагоди відзначення Міжнародного дня ненасильства, учні 9-В класу переглянули і обговорили документальний фільм «Булер». Класний керівник Лопатіна Л.О. провела для учнів 3-А класу заняття з елементами тренінгу «Вчимося дружити». Учні 7-В класу обговорювали причини виникнення булінгу під час години спілкування «Спілкування без конфліктів» (класний керівник Попова Л.І.). Учні 9-А класу стали

учасниками «круглого столу» «Насильству немає виправдання» (класний керівник Воїна О.І.).

06.11.2025 року, у Міжнародний день боротьби з булінгом у закладах освіти, учні 5-11 класів долучилися до просвітницьких заходів з протидії цькуванню: виставка малюнків «Діти проти насильства» (5-ті кл., учитель мистецтва Латіфова Н.Г.), інтерактивна онлайн-бесіда «Булінг – це про...» (6-ті кл.), онлайн-квест «Об'єднуємося проти булінгу» (7-мі кл.), онлайн-презентація соціально важливої теми «Говори. Слухай. Дій. Зупини булінг!» (8-мі кл.), спільний цифровий проєкт «Школа без булінгу» (9-ті кл., учитель інформатики Басова О.М.), створення соціальних роликів «Булінг – не в тренді! Аб'юз – не наш вайб!» (10-11 кл.).

06.11.2025 учні 7-9 класів стали учасниками Відкритого онлайн-уроку до Міжнародного дня боротьби з насильством і булінгом в закладах освіти від Ювенальної Поліції України на каналі YouTube, під час якого дізналися як розпізнати прояви насильства та цькування, як діяти у складних ситуаціях, куди звертатися по допомогу і найголовніше – як створити безпечне шкільне середовище.

Тема боротьби з насильством є наскрізною у виховному процесі. Протягом року відзначається декілька дат, які привертають увагу до заходів із протидії насильству.

З метою попередження фактів домашнього насильства, скоєння насильства за участі дітей на початку навчального року проведено інформування батьків щодо неприпустимості залишення дітей без нагляду, можливих небезпечних і навіть трагічних наслідків. З цією метою розміщені інформаційні матеріали на сторінці закладу в мережі Фейсбук «Залишення дітей без нагляду; правова оцінка та відповідальність...».

02.10.2025 року світ відзначає Міжнародний день ненасильства, покликаний звернути увагу людства на принципи миру та взаєморозуміння, відкидаючи агресію та насильство. Цього дня класні керівники провели бесіди «Сила доброти — як маленькі вчинки доброти можуть змінити світ» (1-2 кл.), творчі майстер-класи з виготовлення аплікацій, малюнків, символічних предметів, що уособлюють ненасильство (3-4 кл.), інформаційні хвилинки щодо затвердження культури миру та терпимості, розуміння ненасильства серед учасників освітнього процесу (5-6 кл.), анкету думок «Світ без насильства» (7-мі кл.), відверту розмову «Захищай. Підтримуй. Допомагай» (8-мі кл.), відеолекторії, бесіди, тренінги «Роз'яснення неповнолітнім їх прав стосовно скоєння відносно них насильства або інших протиправних дій», «Роз'яснення відповідальності за жорстоке поводження з однолітками, а також вчинення кримінальних правопорушень проти особистості» (9-11 кл.); інформування учнів і батьків щодо сервісів та служб підтримки, які допомагають постраждалим від насильства, розміщення контактів Гарячої лінії.

22-23.10.2025 року учні 8-9-х класів стали учасниками онлайн-зустрічей із представницею управління патрульної поліції Мариною Горьковською з теми «Відповідальність підлітків за вчинення насильства проти особистості». Інспектор зв'язків із громадськістю проінформувала старшокласників про адміністративну і кримінальну відповідальність за вчинення правопорушень неповнолітніми, навела приклади ситуацій, пов'язаних із кібербулінгом у соціальних мережах і пояснила, як діяти підліткам у випадку інтернет цькування.

17.10.2025 року класні керівники 9-х класів організували для учнів онлайн-години спілкування з тем «Легальне працевлаштування – шлях до безпеки», «Протидій!», «Людина – не товар», під час яких інформували учнів про Закон України «Про протидію торгівлі людьми» (ст. 1 розділ 1).

Доброю традицією для нашої школи стало щорічне святкування Всесвітнього дня Доброти. 13.11.2025 року учні початкової школи створювали «Дерево добрих вчинків», виготовляли аплікації «Долоньки доброти», складали велику «Квітку доброти» свого класу, переглянули тематичні відео про добро (1-2 кл), долучилися до «Марафону добрих справ» (3-4 кл), вчилися визначати погані та добрі вчинки. Учні середньої школи взяли участь у квест-грі «Країна, у якій живе ДОБРО» (7-8 кл.), гри «У країні добрих справ» (5-6 кл), гри «Якщо ти людина, то повинен...» (9 кл).

17.11.2025, у рамках відзначення Всесвітнього дня толерантності, класні керівники 5-9 класів провели «Антибулінг-майстерню», інтерактивні вправи «Емоційний барометр», медіаграмотний флешмоб «Як спілкуватися без хейту», психологічний інтерактив «Емоційне коло рівності», кейс-завдання «Мої 3 правди про толерантність», моделювання ситуацій «Ситуація – рішення», обговорення «Толерантність у соцмережах: мій досвід», вікторина «Міфи і правда про толерантність». Діти із задоволенням переглянули соціальні ролики про терпимість і співчуття до ближніх.

18.11.2025 учні 10-А, 11-А, 11-Б класів із мобілізаторкою ГО «Ліга сучасних жінок» Марії Нагорної з теми «Гендерно-зумовлене насильство».

25.11.2025 року лідери шкільного учнівського самоврядування оголосили про початок Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства», ініціювавши проведення флешмобу «Ми обираємо світ без насильства». Здобувачі освіти надсилали світлини із білими, помаранчевими і синіми стрічками, кульками і браслетами на знак підтримки цього гасла. Цього ж дня активісти ШУР організували інформування батьків та учнів щодо сервісів та служб підтримки, які допомагають постраждалим від насильства, поширивши актуальну інформацію у соціальній мережі Фейсбук, учнівських і батьківських Viber групах класів.

28.11.2025, напередодні Дня захисту інформації, учителі інформатики провели інтерактивні уроки «Як захистити себе у цифровому просторі?» (5-6 кл.), квест-ігри «Злови хакера!» (7-8 кл.), круглий стіл «Цифрова гігієна: мода чи необхідність?» (9-10 кл.). Для проведення уроків були використані лекційні матеріали і тестові завдання з навчання кібербезпеки, розміщені на сайті «Чатові.онлайн».

01.12.2025 року у школі пройшли заходи до Всесвітнього дня боротьби з ВІЛ / СНІД - соціальний квест «У пошуках істини. ВІЛ / СНІД: міфи та реальність» (8 кл), онлайн-захід «Жива газета «ВІЛ / СНІД: Ще раз і відверто» (9 кл), виховні години «Толерантне ставлення до ВІЛ-інфікованих» (10 кл), тематичні бесіди «Доросла розмова про СНІД» (11 кл).

На початку грудня 2025 року учні нашої школи взяли участь у Всеукраїнському конкурсі «Стоп ВІЛ/ СНІД» на освітній платформі «На Урок», метою якого є інформування учнів про загрозу ВІЛ/ СНІД та розвіяти міфи щодо цієї хвороби. Учасники дізналися, як передається ВІЛ, та при яких контактах ризик заразитися зводиться до мінімуму. Отримані дипломи та сертифікати слугуватимуть нагадуванням про важливість дотримання заходів безпеки.

08.12.2025 відбулася онлайн-зустріч учнів 9-А, 9-В і 11-А класів із фахівчиною «Клініки, дружньої до молоді» соціальним педагогом Анною Крамар з теми «ВІЛ-інфекція: шляхи передачі та профілактика захворювання».

03.12.2025 року, у Міжнародний день людей з обмеженими можливостями, класні керівники провели тематичний квест «Ми різні – ми рівні» (5-ті кл.), години спілкування «Сильні духом – історії людей, які надихають» (6-ті кл.), під час мотиваційних меседжів «Можливості обмежені – здібності безмежні» (7-мі кл.) обговорили з учнями історії українських спортсменів-паралімпійців, підтримку і допомогу військовим, які повернулися після поранення в бесідах «Байдужість – найстрашніший ворог» (8-9 кл.).

Інформація про проведені заходи розміщена на сторінці закладу у Фейсбук.

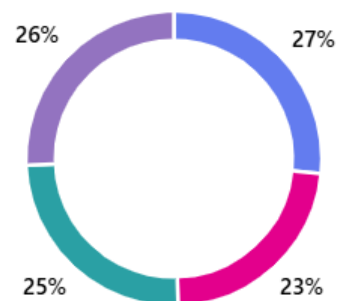
Протягом I семестру 2025/2026 навчального року соціально-психологічною службою закладу проведено групові та індивідуальні консультації з учнями, батьками, педагогами (за запитом), анкетування здобувачів освіти з метою виявлення дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Відповідно до плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти на 2025/2026 навчальний рік, у листопаді 2025 року було проведено анонімне опитування серед учнів 5-8 класів «Відверто про булінг: опитування для зміни». Мета опитування – дослідження уявлень учасників освітнього процесу щодо розповсюдженості насильства та цькування (булінгу) у молодіжному середовищі та можливих шляхів його подолання.

В опитуванні взяли участь 109 учнів / учениць 5-8 класів (віком 10-13 років), з них 29 здобувачів освіти 5-х класів (27%), 25 здобувачів освіти 6-х класів (23%), 27 здобувачів освіти 7-х класів (25%), 28 здобувачів освіти 8-х класів (26%).

1. Вкажи свій клас, будь ласка

● 5-й	29
● 6-й	25
● 7-й	27
● 8-й	28

Опитування проводилось з використанням Google-форми анонімно для отримання достовірних результатів. Розглянемо відповіді здобувачів освіти.

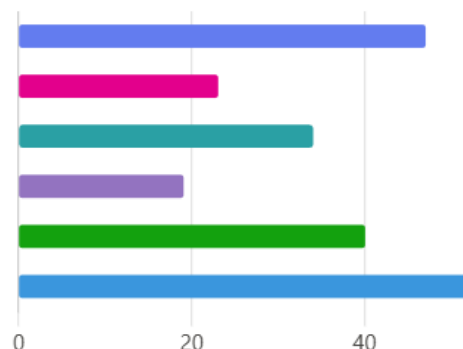
108 учнів / учениць (99%) дали правильне визначення поняттям «булінг», «емоційне насилля», 108 опитаних (99%) назвали прояви фізичного насильства, булінгу у соціальній мережі. 106 учасників опитування (97%) визнали, що навмисне вживання вигаданого для однокласника прізвиська, є проявом психологічного булінга. 75 учнів (69%) розуміють різницю між конфліктом і булінгом, 96 здобувачів освіти (38%) - між булером, жертвою і свідком ситуації булінгу.

За результатами дослідження, 53 респонденти (51%) визнали, що були свідками булінгу, а 32 опитані учні (29%) зазначили, що зазнавали приниження. Серед проявів принижень учні вказали образи 47 учнів, глузування 23 учні, використання прізвиськ 34 учні, побиття, ляпаси, штовхання 19 учнів, словесні приниження 40 учнів.

15. З якими приниженнями ти стикався / стикалася?

[Доп](#)

● образи	47
● глузування	23
● використання прізвиськ	34
● побиття, ляпаси, штовхання	19
● словесні приниження	40
● не стикався / не стикалася	52

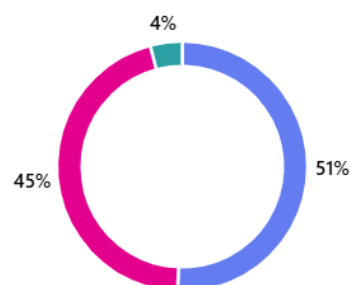

Як зазначили опитані, агресорами є однолітки - 86 відповідей (51%), старші за віком діти 77 відповідей (45%), дорослі люди 7 відповідей (7%). 99 здобувачів освіти вказали агресорами хлопців (60%), 54 учні / учениці - дівчат (33%). 11 респондентів зазнали булінгу з боку вчителів (7%). 19 респондентів (17%) зазначили, що стикаються з випадками булінгу з боку вчителів, але рідко.

16. Хто найчастіше є агресорами?

[Дополни](#)

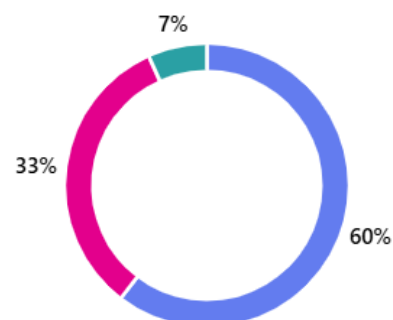
● однолітки	86
● діти старші за віком	77
● дорослі люди	7

17. Найчастіше агресорами є

[Допс](#)

● хлопці	99
● дівчата	54
● вчителі	11

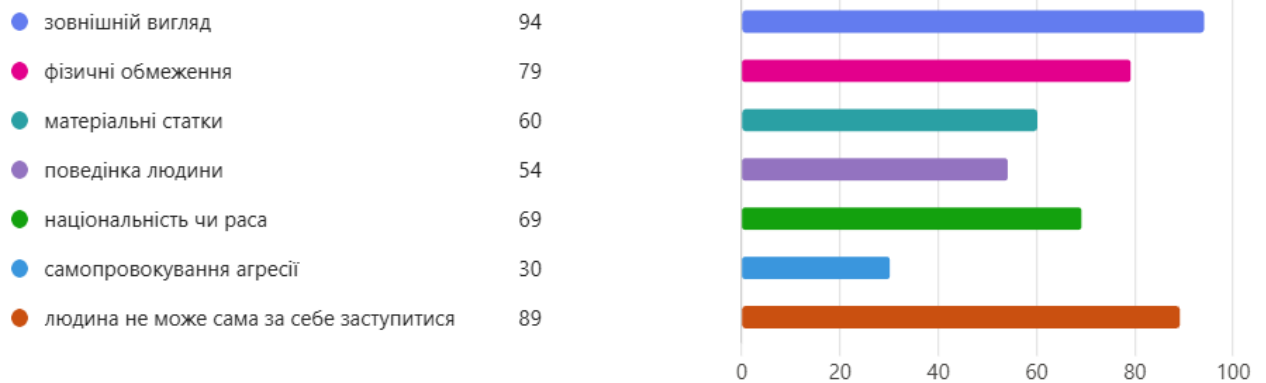
Основними причинами агресії, через які діти стають жертвами знущань з боку інших людей, опитувані назвали (була можливість обрати декілька варіантів):

- зовнішній вигляд - 94;
- фізичні обмеження 79;
- матеріальні статки - 60;
- поведінка людини - 54;
- національність чи раса -69;

- самопровокування агресії - 30;
- нездатність людини за себе постояти - 89.

18. Причини агресії, через які діти стають жертвами знущань з боку інших людей

[Дополните](#)

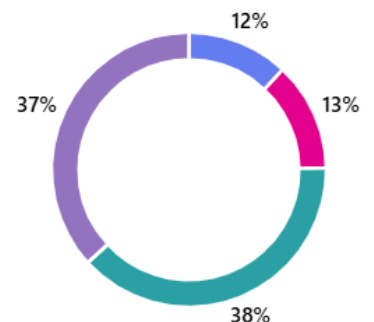

На думку опитаних, підлітки найчастіше стикаються з проявами булінгу у школі – 96 відповідей (38%), в соцмережах - 92 (37%), по дорозі до школи - 30 (12%), на вулиці біля власного дому – 32 (13%).

12. Де на ваш погляд підлітки найчастіше стикаються з проявами булінгу?

[Дополните](#)

по дорозі до школи	30
на вулиці біля власного дому	32
у школі	96
в соцмережах	92

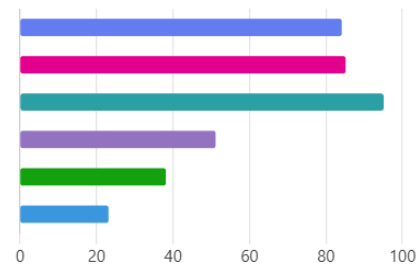

На запитання хто здатний припинити булінг у закладі (класі) учні могли обрати декілька варіантів, серед них 84 відповіді (77%) назвали директора, 95 відповідей (87%) – класного керівника, 85 відповідей (78%) – учителя, 51 відповідь (47%) – батьків жертви цькування. Це говорить про те, що підлітки 10-13 років шукатимуть захисту від кривдників у дорослих людей із свого оточення. Поряд з тим, 38 здобувачів освіти (35%) розраховують на підтримку однокласників і лише 23 особи (21%) у випадку виникнення ситуації булінгу будуть покладатися лише на себе.

20. Хто на твою думку здатний припинити булінг у закладі (класі)?

[Дополните.](#)

● директор	84
● учителі	85
● класний керівник	95
● батьки жертви цькування	51
● однокласники	38
● дитина, яку ображають	23

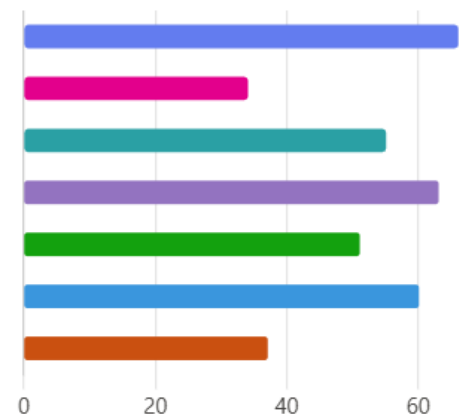

За результатами опитування, дієвими заходами для профілактики булінгу в школі, є тренінг від психолога (55%), класна година (61%), тренінг з обговоренням проблемних ситуацій (58%), організація і проведення зустрічей із шкільним офіцером поліції (47%), перегляд відео з обговоренням (50%). Найменшу кількість голосів набрали відеолекторії без зворотнього зв'язку (31%) та зустрічі з громадськими організаціями (34%). Це доводить, що діти віддають перевагу інтерактивним формам проведення позакласних заходів, зокрема роботі в групах, дискусії, тренінгам.

21. Які види позакласних заходів ти вважаєш дієвими з профілактики булінгу у школі?

[Д](#)

● класна година	66
● перегляд відео	34
● перегляд відео з обговоренням	55
● тренінг з обговоренням проблемних ситуацій	63
● організація і проведення зустрічей з шкільним офіцером поліції	51
● тренінг від психолога	60
● організація і проведення зустрічей з громадськими організаціями	37

Підсумовуючи отримані результати моніторингу, можна стверджувати, що трудовий колектив Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 27, м. Суми, Сумської області прикладає багато зусиль для створення безпечного та здорового освітнього середовища. В освітньому закладі створюються необхідні умови для навчання, успішної соціалізації та гармонійного розвитку учасників освітнього процесу. Профілактичну роботу із запровадження нульової терпимості та протидії булінгу щодо учасників освітнього процесу, попередження фактів домашнього насильства, скоєння правопорушень за участі дітей варто продовжувати з метою підвищення обізнаності учнів та педагогів щодо проблеми булінгу та способів реагування на конкретні дії.